

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

DERES REF./YOUR REF.:

VÅR REF./OUR REF.:
2009/5413-733.0

DATO/DATE:
27.10.2009

Høring - endringer i kommunehelsetjenesteloven - et verdig tjenestetilbud - forslag til ny forskrift om en verdig eldreomsorg - verdighetsgarantien

Det vises til brev fra Helse og omsorgsdepartementet av 29. juni angående forslag til endring i kommunehelsetjenesteloven § 2-1 om rett til helsehjelp og forslag om ny forskrift hjemlet i kommunehelsetjenestelovens § 1-3 femte ledd og sosialtjenesteloven § 4-6 om en verdig eldreomsorg.

Helsetilsynet i Sør-Trøndelags synspunkt:

Det er viktig å rette fokus på eldreomsorgen og i den anledning kan en lovpresisering om rett til et verdig tilbud og en forskrift være gode tiltak. Helsetilsynet i Sør-Trøndelags hovedinntrykk er imidlertid at forslagene slik de er formulert ikke innebærer noen faktiske endringer av nåværende rettstilstand.

Tilføyelsen i lovteksten i kommunehelsetjenesteloven § 2-1 om at enhver har rett til et verdig tjenestetilbud innebærer neppe noe annet enn det som følger av allerede gjeldende regelverk om rett til nødvendig helsehjelp og plikt til å yte forsvarlige tjenester. Departementet anfører i høringsbrevet at lovendringen vil "utvide grunnlaget for klage og tilsynsbehandlingen" og at endringene vil føre til at kommunenes mulighet til å avslå tjenestetilbud med begrunnelse i økonomi og tilgang på personell, begrenses. All den tid slike begrensninger allerede er innfortolket i gjeldende regelverk kan vi ikke helt forstå at lovendringen vil få en slik konsekvens.

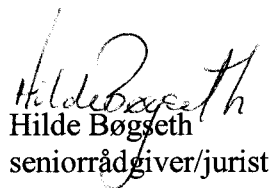
Forslaget til ny forskrift fremstår heller ikke som en utvidelse av gjeldende rett. For eksempel uttrykkes det ikke i utkastet § 3 at pasienter som ønsker det nå har *rett til* nærmere angitte tjenester, men sier at tjenestetilbyder "skal legge til rette for" tjenester av et vist innhold. Hvis intensjonen med denne forskriften har vært å utvide pasientrettighetene burde det vært utformet juridiske rettighetsbestemmelser med forankring i pasientrettighetsloven eller i medhold av denne loven. Slik forskriften nå er formulert kan den ikke oppfattes som en utvidelse av pasientrettighetene. Blant annet kan det fremdeles ikke utledes at eldre nå har fått en juridisk rett til enerom i helseinstitusjon/sykehjem.

Fra før av har man kvalitetsforskriften som pålegger kommunen å etablere et system av prosedyrer for å "sikre at" personer som mottar pleie- og omsorgstjenester får ivaretatt sine grunnleggende behov med respekt for det enkelte menneskets selvbestemmelsesrett, egenverd og livsførsel. Selv om kvalitetsforskriften er en internkontrollforskrift som i utgangspunktet ikke gir materielle rettigheter for den enkelte, men stiller krav til kommunen, synes det unødvendig å innføre ytterligere en forskrift med samme nedslagsfelt. Flere parallelle regelverk kan også bidra til en usikkerhet i rettsforståelsen hos så vel tjenesteyterne som tjenestemottakerne.

Med hilsen

Jan Vaage
fylkeslege

Hilde Bøgeeth
seniorrådgiver/jurist

Kopi: Statens helsetilsyn, Postboks 8122, Dep, 0032 Oslo

Dir. innvalg, saksbehandler: 73 19 93 16